

Vanliga frågor och svar

Fråga: Vad går kampanjen om utrotning av livmoderhalscancer ut på?

Svar: Kampanjen undersöker om organiserad vaccination och provtagning HPV kan utrota HPV och livmoderhalscancer, när tillräckligt många i befolkningen blir immuna. Det är samma vaccin och provtagning för HPV som redan används rutinmässigt, kampanjen undersöker om HPV försvinner om vaccinet och provtagningen erbjuds systematiskt.

Fråga: Jag har tidigare tagit HPV-vaccin. Är det ändå meningsfullt att delta?

Svar: Före 2019 använde Sverige ett HPV-vaccin (Gardasil4) som skyddar mot 4 HPV-typer. Det numera använda vaccinet (Gardasil9) skyddar mot 9 HPV-typer och ger ett bredare skydd mot HPV och livmoderhalscancer. Det är visat att det är säkert att ta Gardasil9 ovanpå Gardasil4. Så välkommen att delta!

Fråga: Spelar det någon roll om man inte vet vilket Gardasil-vaccin som jag fått tidigare?

Svar: Nej, det spelar ingen roll.

Fråga: Är alla vacciner "riktiga" vaccin eller kommer vissa få placebo?

Svar: Alla får riktigt vaccin.

Fråga: Kostar det något att delta? Jag har hört att HPV-vaccination kan kosta >1700 kr per dos.

Svar: Det är gratis att delta. Vaccinet betalas av kampanjen.

Fråga: Jag kan inte delta just nu. Hur långt fram i tiden är kampanjen öppen för nya deltagare?

Svar: Vi lägger kontinuerligt ut nya bokningsbara tider på 1177. I Kronoberg är kampanjen planerad att pågå under 2023.

Fråga: Mina jämnåriga vänner har inte fått någon inbjudan, kan de delta?

Svar: Ja, vi vänder oss nu till alla kvinnor födda 1994-1999. Alla inbjudningar går inte ut samtidigt, men alla med kvinnligt personnummer som är födda 1994-1999 och som är folkbokförda i Kronobergs län kommer få en inbjudan. Du kan boka tid vid valfri vårdcentral som vaccinerar. Alla svenska regioner deltar i studien så är dina vänner folkbokförda i ett annat län kommer de från en inbjudan till att delta därifrån. Du kan vaccinera dig i Kronoberg även om du inte är folkbokförd här. Kvinnor utan svenskt personnummer kan också ingå i studien, men får ingen kallelse. De kan då kontakta Samordningsenheten, Region Kronoberg på telefon 0470-542882.

Fråga: Jag har fått information om att jag har HPV eller cellförändringar. Kan jag ta vaccinet ändå?

Svar: Ja, det går bra. Vaccinet ger dig skydd mot HPV-typer som du inte har just nu, men tyvärr botar den inte befintlig infektion. Det är därför viktigt att du fortsätter gå på de undersökningar som du blir kallad till.

Fråga: Varför ges bara en dos vaccin just nu och sedan andra dosen om 3 år?

Svar: Redan vid 1 dos finns en betydande effekt mot infektion. När andra dosen ges med ett större intervall om 3 år fås ett gott skydd mot HPV och då räcker doserna till alla. Om 3 år förväntas den globala bristen på HPV- vaccin vara över.

Fråga: Varför erbjuds inte män HPV-vaccination?

Svar: Kampanjen syftar till att utrota livmoderhalscancer genom samtidig vaccination och screening. För att kunna delta i screeningen måste deltagarna ha en livmoderhals.

Fråga: Varför erbjuds enbart kvinnor födda 1994-1999 HPV-vaccination?

Svar: Det är global brist på vaccinet Gardasil9. Åldersgrupperna har valts ut efter var en extra vaccinationsinsats gör störst skillnad i syftet att utrota livmoderhalscancer.

Fråga: Hur kan jag vara positiv för HPV nu när jag lever i en fast relation?

Svar: De flesta HPV infektioner läker ut av sig själva inom något år, men ibland läker HPV-infektionen aldrig ut och man kan ha haft infektionen i många decennier. Om infektionen är långvarig finns risken att de infekterade cellerna utvecklas till cellförändringar som i sin tur kan leda till livmoderhalscancer. Utvecklingen till cancer tar minst 10 år, i snitt ca 20 år. Vaccination mot HPV kommer att skydda mot nya HPV infektioner. Med vaccination och cellprovtagning tillsammans finns förutsättningar att utrota denna cancer.

Fråga: Varför är det viktigt med cellprov i samband med vaccination och hur går det till?

Svar: Vaccinet ger ett gott skydd mot ny infektion med de 9 HPV-typer som finns i vaccinet, men skyddar inte om man redan råkat få infektion. För att inte inge falsk säkerhet är det därför viktigt att ta ett prov som testas för HPV. Provet tas via självtest efter vaccinationen.

Fråga: Är det svårt att ta ett HPV-prov själv? Är det säkert? När får jag HPV-provmaterial för självprovtagningen?

Svar: Det är enkelt att ta ett HPV- prov själv och det är lika säkert som att ta barnmorsketaget prov. Med självtestet följer tydlig instruktion om hur provet ska tas. Vid din HPV-vaccination får du med dig HPV-provmaterial för självprovtagning. Du tar enkelt provet själv och skickar in i medföljande kuvert för analys. HPV-resultatet tar du del av genom att logga in med BankID på <https://selfsampling.kiehealth.se/profile> ca en månad efter att du skickat in ditt prov.

Fråga: Om jag nyligen tagit HPV-självtest eller test hos barnmorska, behöver jag ändå ta ett nytt HPV- självtest med anledning av deltagande i kampanjen?

Svar: Alla får ett självtest i samband med vaccinationen. Det ska tas efter vaccinationen, även om man nyligen tagit ett självtest eller prov hos barnmorska.

Fråga: Jag har tagit ett HPV-prov efter vaccinationen och har nu fått kallelse till cellprovtagning. Ska jag göra ännu en provtagning?

Svar: Ja det ska du. För det är den provtagningen du regelbundet kallas till från Region Kronoberg. Den ersätts inte av HPV-provet i kampanjen.

Fråga: Vad händer om mitt prov innehåller HPV?

Svar: Om provet innehåller ett HPV-virus som behöver följas upp kommer du få en tid för cellprovtagning på gynmottagning på Centrallasarettet Växjö alternativt Ljungby lasarett ca. 3-4 månader efter att du tagit självtestet. Det är inte alla HPV-typer som behöver följas upp. Du ska alltid gå på de ordinarie cellprov som du blir kallad till.

Fråga: Om provet innehåller HPV, behöver jag då smittspåras.

Svar: HPV smittspåras inte.

Fråga: Hur gör jag som äter blodförtunnande medicin, måste jag förbereda mig före vaccination?

Svar: Ja, kontakta din vårdgivare som skriver ut blodförtunnande medicin så hjälper de dig.

Fråga: Hur fungerar det om jag flyttat till annan del av Sverige mellan dos 1 och dos 2? Hur får jag kallelse?

Svar: I första hand kommer kallelse via Kivra, om du inte har Kivra får du inbjudan per post till din folkbokföringsadress.

Fråga: Kan jag hjälpa till på något sätt?

Svar: Vi är väldigt tacksamma om alla hjälper till att sprida information om att vi nu har möjlighet att utrota HPV och livmoderhalscancer med vaccination och cellprov HPV.

Fråga: Jag tillhör inte målgruppen – kan jag få vaccin med Gardasil9 på något annat sätt?

Svar: Du kan kontakta en vaccinationsmottagning eller din vårdcentral, men då får du stå för kostnaden för vaccinet själv. Barn och ungdomar upp till 18 år erbjuds vaccin med Gardasil9 kostnadsfritt inom ramen för barnvaccinationsprogrammet.